

English → Filipino

Inihayag ng ulat na alam ni Rio Tinto ang kahalagahan ng 46,000 taong gulang na mga kuweba ng bato anim na taon bago ito sumabog sa kanila

Ni Gregg Borschmann

RN Almusal

Industriya ng Pagmimina at Metal

Biyernes, Hunyo 5, 2020 nang 7:08 ng umaga

Ang katibayan ng higit sa 40,000 taon ng paninirahan ng tao ay natuklasan sa panahon ng paghuhukay ng isa sa mga site ng Juukan rock cave noong 2014. (*Supplied*)

Ang higanteng pagmimina na si Rio Tinto ay inalerto anim na taon na ang nakalilipas na hindi bababa sa isa sa mga kuweba na sinalanta nito sa rehiyon ng Pilbara ng Kanlurang Australia noong nakaraang buwan ay "ang pinakamataas na kahalagahan ng arkeolohiko sa Australia".

Ang mga lugar ng kuweba ay kabilang sa mga pinakaluma sa Australia, na may katibayan ng tuluy-tuloy na tirahan ng tao na bumalik sa 46,000 taon.

Mga pangunahing punto:

- Inilalarawan ng mga ulat sa site ang isa sa mga

Ang payong inihatid sa Rio Tinto at ang mga Katutubong Puutu Kunti Kurrama at Pinikura (PKKP) sa rehiyon anim na taon na ang nakalipas ay hindi kailanman inilabas sa publiko.

Ang ABC ay binigyan ng buod ng mga nilalaman ng ulat, pati na rin ang mga naunang gawaing arkeolohiko na survey at mga paghuhukay sa mga site na itinayo noong 2004.

Kinumpirma ng dokumentasyon ng ulat noong 2014 ng arkeologo na si Dr Michael Slack ang isa sa mga site na sinabog, ang Juukan-2 (Brock-21) cave, ay bihira sa Australia at kakaiba sa Pilbara.

"Ang site ay natagpuan na naglalaman ng isang kultural na pagkakasunud-sunod na sumasaklaw sa higit sa 40,000 taon, na may mataas na dalas ng flaked stone artefacts, bihirang kasaganaan ng faunal remains, natatanging mga tool sa bato, napreserba ang buhok ng tao at may sediment na naglalaman ng pollen record na nag-chart ng libu-libong taon ng mga pagbabago sa kapaligiran," isinulat ni Dr Slack.

"Sa marami sa mga aspetong ito, ang site ay ang tanging isa sa Pilbara na naglalaman ng mga ganoong aspeto ng materyal na kultura at nagbibigay ng malamang na malakas na koneksyon sa pamamagitan ng pagsusuri ng DNA sa mga kontemporaryong tradisyonal na may-ari ng naturang lumang Pleistocene antiquity."

kuweba bilang "isa lamang sa Pilbara na naglalaman ng mga ganitong aspeto ng materyal na kultura"

- Pinayuhan ang Rio Tinto tungkol sa kahalagahan ng pamana bago ang \$15 bilyon na pagpapalawak ng mga minahan nito sa Pilbara
- Tinutulan ng mga tradisyunal na may-ari ang pagkawasak ng mga kuweba sa isang dokumentaryo noong 2015 na pinondohan ng Rio Tinto

Sinabi ni Michael Slack na naniniwala siyang may higit pang paghuhukay na gagawin sa Juukan Gorge bago ang lugar ay sabog ng Rio Tinto. (*ABC Pilbara: Karen Michelmore*)

Inalis ni Dr Slack at ng kanyang koponan ang 7,000 artifact mula sa mga kuweba noong 2014 at ang executive summary ay nagsasaad: "Ang mga resulta ng mga paghuhukay sa Brock-21/Juukan-2 ay ang pinakamataas na kahalagahan ng arkeolohiko sa Australia."

Pinondohan ng Rio Tinto ang dokumentaryo sa pagdiriwang ng mga kuweba

Rio Tinto seemed to be aware of the unique value of the site the year after they received the archaeological report and in 2015, the mining company funded a documentary called Ngurra Minarli, which means In Our Country.

7,000 artefacts were discovered during the excavation of the Juukan-2 site. (Supplied)

The documentary featured PKKP traditional owners expressing concern about protecting the remaining cultural sites in the area, including the Juukan rock caves.

Traditional owner Harold Ashburton said he had recently taken his two sons to the area.

"I showed them Brockman, where my grandfather was born, first time they'd been out in a grandfather's country," he said in the documentary.

"They turned and said, 'It's f*ed because of mining. What [have] they done to the country?'"**

In an interview with RN Breakfast, Chris Salisbury, chief executive of Rio Tinto iron ore described the destruction of the caves as a "misunderstanding".

He said the company was sorry for the "distress and anguish" of the PKKP people and took "full accountability".

"Something's gone terribly wrong here and we've committed to a comprehensive review of all of our heritage process and moreover committed to advocating for legislative change to prevent this sort of thing happening, should it be necessary," Mr Salisbury said.

"We can't move back, we can't keep looking backwards, we want to repair our relationship with traditional owners."

Rock shelters were already doomed

Rio Tinto's Brockman 4 mine was expanding and operating less than one kilometre away from the Juukan rock cave sites when Dr Slack's team conducted its 2014 excavation of the site.

The dig excavated down 1.8 metres to bedrock across a 15-square-metre section in the centre of Juukan 2.

It revealed compelling new evidence for the rarity and importance of both Juukan 1 and Juukan 2.

The Juukan caves were excavated in 2014 and determined to be of the "highest archaeological significance".
(Supplied)

However, because the dig was described by Dr Slack as "extensive salvage excavations" it appeared that by 2014, both caves were already doomed.

Only months before the dig started, Rio Tinto [secured a Section 18 consent](#) under the WA Aboriginal Heritage Act in December 2013.

The permit meant the company could not be prosecuted for "excavating, destroying, damaging, concealing or in any way altering any Aboriginal site".

This consent was issued by the WA Registrar of Aboriginal Sites despite an earlier report in December 2008 by Dr Slack, pointing to "high archaeological significance" of at least three sites in the region, which included the two Juukan caves.

Ang unang archaeological assessment ng mga kuweba, na nagrerekomenda ng karagdagang pananaliksik at posibleng listahan at proteksyon sa ilalim ng WA heritage law, ay ginawa noong 2004.

Sa iba pang mga site, inirerekomenda nito ang mga kuweba na "dapat iwasan" ng kumpanya at ng mga empleyado nito dahil naglalaman ang mga ito ng "malaking halaga ng kultural na materyal".

Ang Rio Tinto ay binigyan ng pahintulot na pasabugin ang Juukan Gorge 1 at 2 sa ilalim ng Seksyon 18 ng Aboriginal Heritage Act. (*Ibinigay: Puutu Kunti Kurrama at Pinikura Aboriginal Corporation*)

Para sa kanyang ulat noong 2008, sinubukan ni Dr Slack ang mga paghuhukay ng 12 rock shelter at karagdagang pag-record at pagmamapa sa 20 open-artefact scatters sa paligid ng Mount Brockman at sa itaas na watershed ng Boolgeeda Creek, Duck Creek at Beasley River.

"Sa mga site na naitala, karamihan (30) ay itinuturing na mababa ang archaeological significance 30, siyam ay itinuturing na may katamtamang kahalagahan, at tatlo ay tinasa bilang mataas na archaeological significance," iniulat ni Dr Slack.

Labindalawang taon bago sila pinasabog, tinukoy na ni Dr Slack ang mga kuweba ng Juukan bilang napakahalaga.

"Ang BROCK-21 [Juukan 2] ay tinasa bilang mataas na kahalagahan ng arkeolohiko," isinulat niya.

"Ipinahiwatig ng aming mga paghuhukay na ang deposito ay napakatanda at may potensyal na maging mas matanda pa.

"Bagama't nagpakita lamang kami ng ilang paunang pagsusuri sa ulat na ito, marami pang pagpipino ang kailangang gawin sa pagsusuri ng parehong bato at buto."

Ngunit ang ulat ay nagsasaad na kahit na "sa maagang yugto ng pagsusuri na ito, maaari naming tiyak na ipakita na ang BROCK-21 site ay kwalipikado" para sa paglilista bilang isang protektadong site sa ilalim ng Aboriginal Heritage Act "sa batayan ng parehong potensyal sa pananaliksik at pagiging kinatawan bilang mataas na kahalagahan ng arkeolohiko".

Ang pagpapalawak ng mga operasyon ng Rio Tinto noong 2010 ay kasama ang minahan ng Brockman 4 malapit sa dalawang kuweba ng bato. (*Babs McHugh: ABC Rural*)

Higit sa lahat bilang resulta ng ulat na ito, noong 2013, ang mga kweba ng Juukan ay inilagay sa listahan ng mga protektadong lugar sa ilalim ng batas — sa parehong taon na natanggap ng Rio ang pahintulot na sirain ang mga ito.

Ang gawain ni Dr Slack noong 2008 ay isang panimula sa isang \$15 bilyon na pagpapalawak ng mga operasyon ng Rio Tinto sa Pilbara mula 2010, na nagpapalawak ng mga umiiral nang minahan at nagtatayo ng mga bago upang mapataas ang produksyon ng iron ore ng 50 porsyento.

Ang minahan ng Brockman 4 — nakamamatay para sa mga kuweba ng Juukan — ay isa sa mga lumalawak na operasyon.

Nai-post Biyernes, Hunyo 5, 2020 nang 7:08 ng umaga, na-update Biyernes, Hunyo 5, 2020 nang 2:52pm